

Sectoraal comité voor de Federale Overheid

Beraadslaging FO nr. 16/2018 van 5 april 2018

Betreft: Machtiging van het Département du Logement de la Direction des Aides aux particuliers (Departement Huisvesting van de Directie Hulp aan particulieren) van de Waalse overheidsdienst om toegang te hebben tot de gegevens van de FOD Financiën in het raam van de toekenning van premies voor de aankoop van een woning die verkocht wordt door de openbare sector (AF-MA-2018-044)

Sectoraal Comité voor de Federale Overheid

Gelet op de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens (hierna "WVP"), inzonderheid de artikelen 31 bis en 36 bis;

Gelet op het koninklijk besluit van 17 december 2003 tot vaststelling van de nadere regels met betrekking tot de samenstelling en de werking van bepaalde Sectorale comités opgericht binnen de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer;

Gelet op de aanvraag van het Département du Logement de la Direction des Aides aux Particuliers van de DGO4, ontvangen op 7 februari 2018;

Gelet op de aanvraag van het technisch en juridisch advies gericht aan de Federale Overheidsdienst Beleid en Ondersteuning (rechtsopvolger van de Federale Overheidsdienst Fedict) op 12 maart 2018;

Gelet op het verslag van de Voorzitter;

Beslist op 5 april 2018, na beraadslaging, als volgt

I. ONDERWERP EN CONTEXT VAN DE AANVRAAG

1. De dienst « Prime à l'achat » van het Département du Logement, Direction des Aides aux Particuliers van het Operationeel Directoraat-generaal Ruimtelijke Ordening, Wonen, Erfgoed en Energie van de WOD (hierna de aanvrager) vraagt toegang tot sommige persoonsgegevens van de FOD Financiën (gegevens betreffende de inkomsten) die opgenomen zijn in het aanslagbiljet (AB) voor de behandeling van de premieaanvragen voor de aankoop van een woning die verkocht wordt door de openbare sector.
2. De aanvrager legt uit dat de toekenning van de premie afhangt van de naleving van de voorwaarden vervat in artikel 3 van het BWG van 21 januari 1999 tot invoering van een premie voor de aankoop van een woning .
3. De toekenning van de premie hangt onder meer af van de inkomsten van het gezin, van de erfgoedsituatie op het verworven eigendom en van het aantal kinderen ten laste. Teneinde de globale belastbare inkomsten van de premieaanvrager te controleren moet de dienst « Primes à l'achat » de aanslagbiljetten raadplegen om na te gaan of aan de inkomstenvoorwaarden is voldaan.
4. Een rechtstreekse en elektronische toegang tot de gegevens van de FOD Financiën betreffende de belastbare inkomsten zou met het oog op een administratieve vereenvoudiging de doeltreffendheid en snelheid verhogen omdat de premieaanvragen sneller kunnen worden verwerkt, de premieaanvragen voor de burger eenvoudiger worden, de administratieve stappen van de aanvrager bij de burgers vermeden worden, papier wordt uitgespaard en eventuele bijkomende verzoeken vermeden worden.
5. De aanvrager verduidelijkt dat de raadpleging van de gevraagde gegevens zal gebeuren via de BCED-WI toepassing die gevoed wordt via de ESB van de BCED.

II. ONDERZOEK VAN DE AANVRAAG

1. ONTVANKELIJKHEID

6. Krachtens artikel 36bis WVP, vereist elke elektronische mededeling van persoonsgegevens door een federale overheidsdienst of door een openbare instelling met rechtspersoonlijkheid die onder de federale overheid ressorteert een principiële machtiging (van het bevoegd sectoraal comité)".

7. Het is de taak van dit Comité om na te gaan “of deze mededeling enerzijds nodig is voor de implementatie van de opdrachten die toevertrouwd worden door of krachtens de wet aan de vragende federale overheid en anderzijds of deze mededeling in zijn diverse aspecten compatibel is met al de geldige normen inzake de bescherming van de persoonlijke levenssfeer wat de verwerking van de persoonsgegevens betreft.” (Parl. Doc 50, 2001-2002, nr. 1940/004).
8. De elektronische gegevensstroom als omschreven in de aanvraag komt van de FOD Financiën. Gelet op artikel 36 bis van de WVP is het Comité derhalve bevoegd.

2. FINALITEITSBEGINSEL

9. De aanvrager beheert onder meer de toekenning van de premies voor de aankoop van een woning die verkocht wordt door de openbare sector. Artikel 2 van hogervermeld BWG van 21 januari 1999 voorziet dat het Gewest een premie toekent aan de natuurlijke personen die een aan een rechtspersoon toebehorende gebouwde of te bouwen woning voor eigen rekening kopen, onder de in het BWG vastgestelde voorwaarden. Artikel 7 van dit BWG voorziet dat de premieaanvraag bij de aanvrager moet worden ingediend en dat om als volledig beschouwd te worden, de premieaanvraag moet bevatten:

1° het uittreksel uit het bevolkingsregister ten bewijze van de samenstelling van het gezin van de aanvrager;

2° het formulier met de in artikel 3, 3°, bedoelde verbintenissen;

3° het getuigschrift van het bevoegde bestuur van het Ministerie van Financiën waarin de onroerende goederen waarvan de aanvrager eigenaar is, voorkomen;

4° **het of de aanslagbiljet(ten) betreffende de inkomsten van de aanvrager of, bij gebrek eraan**, een verklaring op grond waarvan het bestuur het bedrag ervan bij het Ministerie van Financiën kan opvragen.

10. Het Comité merkt op dat de aanvrager hiertoe geniet van de machtiging van het Sectoraal comité van het Rijksregister om toegang te hebben tot sommige gegevens van het Rijksregister, waaronder de gezinssamenstelling van de aanvrager van een premie voor de aankoop van een woning die verkocht wordt door de openbare sector¹.

¹ Beraadslaging RR nr 06/2018 van 21 februari 2018

11. Het Comité is van oordeel dat dit een welbepaald en uitdrukkelijk omschreven doeleinde betreft en het brengt in herinnering dat de gevraagde gegevens enkel met het oog op dit doeleinde mogen worden verwerkt .

12. Betreffende de vereiste van verenigbaarheid met het oorspronkelijke doeleinde, vestigt het Comité er de aandacht op dat de geplande verwerking, namelijk de doorgifte van bepaalde gegevens door de FOD Financiën aan de aanvrager, een verdere verwerking is van gegevens die oorspronkelijk werden verwerkt voor andere doeleinden. De rechtmatigheid van deze latere verwerking hangt dus af van het feit of de verwerking verenigbaar is met de oorspronkelijke verwerking van de FOD Financiën, namelijk de vaststelling, de controle, de heffing en de inning van belastingen. Dit onderzoek naar de verenigbaarheid wordt gedaan in functie van de redelijke verwachtingen van de betrokkene en van de toepasselijke wettelijke en reglementaire bepalingen.

13. In dit verband merkt het Comité op:
 - Artikel 328 van het Wetboek op de inkomstenbelastingen stelt dat "*de bestuursdiensten van de Staat, (...) alsmede de vennootschappen, verenigingen, instellingen of inrichtingen naar publiek recht, mogen slechts kredieten, leningen, premies, toelagen of alle andere voordelen toekennen welke rechtstreeks of onrechtstreeks gegrond zijn op het bedrag van de inkomsten of op elementen die in aanmerking komen voor de vaststelling van die inkomsten, dan na kennis genomen te hebben van de recente fiscale toestand van de aanvrager. Deze toestand is tegen de aanvrager in te roepen voor het toekennen van gezegde kredieten, leningen, premies, toelagen of andere voordelen.*"

 - Sinds 2007 bevat de verklarende nota bij de belastingaangifte van de personenbelasting die elk jaar door de Administratie van de ondernemings- en inkomensfiscaliteit aan de belastingplichtige wordt gestuurd, een informatieclausule. Die clausule licht op algemene wijze de belastingplichtige in over de categorieën bestemmingen aan wie de FOD Financiën de gegevens die hij verzamelt moet doorgeven. Onder hen ook de besturen van de Gewesten.

 - Uit het Besluit van de Waalse Regering blijkt dat de informatie met betrekking tot de inkomsten van de aanvragers of hun gezin noodzakelijk zijn om het bedrag van de premies te bepalen.

14. Gelet op het voorgaande, is het Comité van oordeel dat de voormelde, verdere verwerkingen door de aanvrager niet onverenigbaar zijn in de zin van artikel 4, §1, 1° van de WVP.

3. PROPORTIONALITEITSBEGINSEL

3.1. Aard van de gegevens

15. Artikel 4, §1, 3° van de WVP bepaalt dat de persoonsgegevens toereikend, ter zake dienend en niet overmatig dienen te zijn, uitgaande van de doeleinden waarvoor zij worden verkregen en waarvoor zij verder worden verwerkt.

16. De aanvrager wenst de mededeling van:

- Het gezamenlijk belastbaar inkomen
- Totaal van de afzonderlijk belastbare inkomsten
- Het huwelijksquotiënt toegekend aan de echtgenoot en het huwelijksquotiënt toegekend door de echtgenoot.

17. Het BWG van 21 januari 1999 voorziet in zijn artikel 3, 1° en 2° lid dat de aanvrager op de datum van de aanvraag:

« 1° ten minste 18 jaar oud moet zijn of ontvoogde minderjarige zijn;

2° niet beschikken over inkomsten van meer dan (31.000 euro) als hij alleenstaande is of (37.500 euro) als hij, al dan niet gehuwd, met iemand samenleeft of als het eigendom van de woning verkaveld wordt tussen verschillende meerderjarige personen; »

18. Het BWG van 21 januari 1999 definieert de term inkomsten als "*de globaal belastbare inkomsten van de aanvrager en zijn samenwonende echtgenote of van de persoon met wie hij ongehuwd samenwoont op de datum van de aanvraag. Deze inkomsten hebben betrekking op het voorlaatste jaar dat aan het jaar van de aanvraag voorafgaat. De bovenvermelde inkomsten worden verminderd met (1.860 euro) per kind ten laste of ongeboren kind. <BWG 2001-12-13/42, art. 8, 004; inwerkingtreding : 01-01-2002> In geval van scheiding van de aanvrager tussen het basisjaar voor de inkomsten en het indienen van de aanvraag wordt geen rekening gehouden met de eventuele toepassing van het huwelijksquotiënt voor de in aanmerking genomen inkomsten. De aanvragers die wedden, lonen, uitkeringen of emolumenten ontvangen die vrij zijn van nationale belastingen moeten een attest overleggen van de schuldenaar van de inkomens met melding van het totaalbedrag van de ontvangen wedden, lonen, uitkeringen of emolumenten opdat de belastbare grondslag bepaald kan*

worden, zoals hij zich zou hebben voorgedaan indien de bedoelde inkomens aan de belasting onderworpen geweest zouden zijn onder het stelsel van het gemeen recht. »

19. De gevraagde gegevens zijn onontbeerlijk voor de aanvrager aangezien zij hem toelaten vast te stellen of de premieaanvrager voldoet aan de inkomstenvoorwaarden vervat in artikel 3 van het BWG van 21 januari 1999.
20. In het licht van het beoogde doeleinde, besluit het Comité dat de gegevens waartoe de aanvrager toegang zal hebben in overeenstemming zijn met artikel 4, §1, 3° van de WVP.

3.2. Bewaringstermijn van de gegevens

21. Aangaande de bewaringstermijn van de gegevens herinnert het Comité er aan dat de gegevens niet langer bewaard mogen worden dan nodig voor het realiseren van het doeleinde waarvoor ze werden ingezameld (artikel 4, § 1, 5°, van de WVP).
22. De WOD vraagt om de gegevens te mogen bewaren gedurende 12 jaar na de 1ste januari van het jaar waarin de premie werd uitbetaald, met het oog op eventuele recuperatie van ten onrechte toegekende premies. Deze termijn spruit voort uit artikel 16 van de wet van 16 mei 2013 tot vaststelling van de algemene bepalingen die gelden voor de begrotingen, de controle op de subsidies en voor de boekhouding van de gemeenschappen en de gewesten, alsook voor de organisatie van de controle door het Rekenhof. Deze beschikking bepaalt inderdaad dat in geval van fraude de onterechte uitbetaalde sommen door de administratie kunnen worden teruggevraagd tot 10 jaar na de 1ste januari van het jaar van uitbetaling. De aanvrager verduidelijkt dat vaak een lange periode voorbijgaat tussen het ogenblik waarop de premieaanvraag wordt behandeld en de uitbetaling ervan. Bovendien wordt de premie door de dienst hulp aan particulieren berekend op basis van het globaal belastbaar inkomen van de aanvrager van twee jaar voorafgaand aan de indiening van de aanvraag.
23. Het Comité oordeelt dat de bewaringstermijn passend is in het licht van artikel 4, § 1, 5°, WVP. Het Comité herinnert er niettemin aan dat de gegevens na afloop van de voorgestelde periode van 12 jaar zullen moeten vernietigd worden. Het Comité merkt eveneens op dat in de praktijk een onderscheid dient gemaakt te worden tussen verschillende bewaringsmethoden in de tijd. De behandeling van een lopend dossier vereist een zodanige bewaringswijze dat de gegevens beschikbaar en toegankelijk zijn voor de ambtenaren die belast zijn met het dossierbeheer. Zodra een dossier kan worden gearhiveerd, hoeft de gekozen bewaringswijze nog slechts een beperkte toegang en beschikbaarheid aan de

gegevens te verlenen. Zodra de bewaring niet langer nuttig is, mogen de gegevens niet langer bewaard worden in een vorm waarmee de identificatie van de betrokkenen mogelijk is.

3.3. Frequentie van de toegang en de duur van de machtiging

24. De aanvrager vraagt een permanente toegang tot de gevraagde gegevens.
25. Aangezien de aanvrager van zodra een premieaanvraag werd ingediend, op ieder moment informatie over de inkomsten moet kunnen opvragen bij de FOD, is het Comité van mening dat een permanente toegang gerechtvaardigd is in het licht van artikel 4, §1, 3° van de WVP.
26. De aanvrager vraagt toegang voor onbepaalde duur aangezien de opdrachten die hem door het BWG van 21 januari 1999 werden toevertrouwd, niet in de tijd beperkt zijn.
27. Gelet op deze verduidelijkingen stelt het Comité vast dat een machtiging voor onbepaalde duur gepast is (artikel 4, §1, 3° van de WVP).

3.4. Bestemmingen en/of derden waaraan gegevens worden meegedeeld

28. De aanvrager heeft verduidelijkt dat de gegevens uitsluitend intern worden verwerkt door de ambtenaren belast met de dossiers premieaanvragen.
29. Het Comité neemt hiervan akte.

4. TRANSPARANTIEBEGINSEL

30. Het Comité herinnert eraan dat een eerlijke verwerking van gegevens een verwerking is die gebeurt op een transparante wijze. De verplichte kennisgeving in de zin van artikel 9, § 2 van de WVP vormt een van de hoekstenen van een transparante verwerking.
31. In dit geval worden de geplande gegevensverwerkingen evenwel uitgevoerd krachtens een bepaling voorgeschreven door of krachtens een wet. Overeenkomstig artikel 9, § 2, tweede lid b) van de WVP is in dit geval een vrijstelling van toepassing. Deze vrijstelling belet evenwel niet dat het Comité zich kan vergewissen van het bestaan van passende waarborgen voor de bescherming van de fundamentele rechten van de betrokkenen.
32. De aanvrager verduidelijkt dat een premieaanvrager wordt geïnformeerd door de overheid die de gegevens doorgeeft via de toelichting bij de aangifte van de personenbelasting, alsook via het door hem ingevulde aanvraagformulier met daarop de vermelding "verleent de

administratie toelating om gebruik te maken van authentieke bronnen". Het Comité beveelt aan dat op dit formulier expliciet zou vermeld worden dat de administratie de gegevens van betrokkene bij de FOD Financiën zal raadplegen.

33. Het Comité dringt erop aan dat de FOD Financiën aan de betrokken personen een algemene informatie verstrekt, bijvoorbeeld via zijn website.

5. BEVEILIGING

5.1. Wat de FOD Financiën betreft

34. Uit de door de FOD Financiën meegedeelde stukken blijkt dat hij over een consultant inzake informatiebeveiliging beschikt. Het Comité neemt hiervan akte.

5.2. Op het niveau van de aanvrager

35. Uit de verstrekte documenten blijkt dat de aanvrager over een consultant inzake informatiebeveiliging beschikt en over een beveiligingsbeleid. Het Comité neemt hiervan akte.
36. De aanvrager verduidelijkt dat hij een beroep zal doen op de Waalse dienstenintegrator (BCED). Het Comité neemt hiervan akte

OM DEZE REDENEN,

het Comité

machtigt de aanvrager en de FOD Financiën om onder de voorwaarden als bepaald in onderhavige beraadslaging en voor zo lang deze worden nageleefd, de gevraagde gegevensverwerkingen te verwezenlijken;

beslist dat het Comité zich het recht voorbehoudt om desgevallend in de toekomst en op geregelde tijdstippen na te gaan of de technische en organisatorische beveiligingsmaatregelen daadwerkelijk en duurzaam werden ingevoerd overeenkomstig de stand van de techniek en van die aard zijn dat zij de bestaande risico's afdoende kunnen dekken. In dit verband beveelt het Comité de aanvrager/partijen iedere relevante wijziging in de beveiliging van de toegelaten verwerkingen ter kennis te brengen van het Comité.

De Wnd. Administrateur,

De Voorzitter,

(get.) An Machtens

(get.) Stefan Verschuere